

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْكَافِرُونَ

٩٠٧٤

دانشکده صنایع

پژوهیه سازی سیستم های توزیع
چند قلم کالا از طریق یک انبار
مرکزی و چند انبار خرد فروشی

ابراهیم تیموری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته

مهندسی صنایع

تیرماه ۱۳۷۲

استاد راهنمای: دکتر محمد مدرس، دانشیار

اساتید مشاور: دکتر رسول حجی، دانشیار

دکتر میر بهادر قلی آریانزاد، دانشیار

دکتر محمد سید حسینی، استاد بار

تقدیم به پدرو مادر بزرگوارم

الف

چکیده

در این پایان نامه، مسئله هماهنگی خرید و ارسال I قلم کالا را در یک سیستم موجودی شامل یک انبار مرکزی و N انبار خرده فروشی مطالعه می‌کنیم. مدل مورد نظر ما شامل هزینه نگهداری مربوط به هر سطح، هزینه‌های ثابت سفارش دهی و ارسال هر یک از اقلام، و یک هزینه ثابت برای تدارک توأم اقلام در هر انبار خرده فروشی می‌شود. تقاضای هر یک از اقلام در انبارهای خرده فروشی دارای نرخ ثابت و پیوسته است. یک مدل ریاضی بر اساس این فرضیات و همچنین این فرض که خط مشی ایستا و غیرنستد پیروی شود، توسعه داده شده است. همچنین امکان در نظر گرفتن محدودیت‌های گوناگون مثل حداکثر متوسط سرمایه‌گذاری در سیستم موجودی یا حداکثر متوسط سرمایه‌گذاری در موجودی برای هر یک از انبارهای خرده فروشی هست. محدودیتی نظیر حداکثر تعداد سفارشات صورت پذیرفته از طریق انبار مرکزی از منابع خارجی می‌تواند اعمال گردد. دو الگوریتم کارا بر اساس ساختار مسئله ارائه می‌شود. مثالهایی نیز برای تشریح بیشتر دو الگوریتم ارائه شده، آورده می‌شود.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از زحمات استاد ارجمند آقای دکتر مدرس که راهنمای اینجانب در انجام پژوهش و همینطور تهیه و ارائه این پایان نامه بوده‌اند سپاسگزاری و قدردانی می‌نمایم. همچنین از اعضاء هیات داوری، آقای دکتر حجی و دکتر آریانزاد بخاطر حضور در جلسه دفاعیه صمیمانه تشکر می‌کنم. امیدوارم پایان نامه حاضر مورد توجه کلیه علاقمندان واقع گردد.

تیر ۱۳۷۲

ج

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	فصل اول:
۱	مقدمه	مقدمه
۶	مسئله بدون محدودیت و غیر نested (<i>nonnested</i>)	فصل دوم:
۶	مقدمه	
۹	۱-۲- تعاریف	
۱۰	۲-۲- ارائه مدل α -گوریتم	
۱۷	مسئله با محدودیت و نستد	فصل سوم:
۱۷	مقدمه	
۱۷	۱-۳- بررسی ادبیات	
۱۸	۲-۳- ارائه α -گوریتم	
۲۳	۳-۳- مسئله توزیع چند قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و چند انبار خردۀ فروشی با محدودیت بر روی متوسط سرمایه‌گذاری در موجودی	
۲۴	۴-۳- مسئله توزیع چند قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و چند انبار خردۀ فروشی با محدودیت متوسط سرمایه‌گذاری در موجودی برای هر انبار خردۀ فروشی سیستم توزیع	
۲۵	۵-۳- مسئله توزیع چند قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و چند انبار خردۀ فروشی با محدودیت تعداد سفارشات برای انبار مرکزی سیستم توزیع	
۲۹	۲۶	فصل چهارم: نتایج
۳۱	ضمیمه: سیستم‌های توزیع چند قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و چند	
۳۱	انبار خردۀ فروشی با فرض نستد و بدون محدودیت	
۳۱	مقدمه	
۳۳	مدل سازی مسئله دوره‌های سفارش	
۳۳	ساختار مسئله	
۳۵	فرضیات و تعاریف	
۳۷	مدل مسئله دو ره‌های سفارش	
۳۸	حل مسئله P	
۳۸	خواص جوابیه مربوط به مسئله RP و ارتباط مابین مسئله P و RP	
۴۰	بعضی از مثال‌های حل مسئله RP	
۴۱	α -گوریتم حل مسئله RP	
۴۴	منابع :	

فهرست جداول

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>جدول</u> فصل دوم:
۱۴	داده های مثال ۱	۲-۱
		فصل سوم:
۲۶	خلاصه تکرارهای الگوریتم برای مثال ۲	۲-۱
۲۸	خلاصه تکرارهای الگوریتم برای مثال ۳	۲-۲

فصل اول

مقدمه

در دهه‌های اخیر شرکت‌های بسیاری، دست به تهیه و اجرای رویه‌های برنامه‌ریزی تولید در سطح وسیع بر مبنای کامپیوتر نموده‌اند که معروف به سیستم‌های برنامه‌ریزی مواد مورد نیاز (MRP) است. این سیستم‌ها عموماً برنامه‌ریز را وادار به تعیین اندازه اباحت‌های ذخیره‌های موجودی و دوره تولید (یا خرید) هر مرحله (یا هر سطح) می‌کنند. بنابراین شگفت‌انگیز نخواهد بود که در سطوح علمی (Academic) و صنعتی، محققین دست به تحقیقات وسیع در این زمینه و مباحث و معضلات آن بنمایند. در این خصوص، مسئله برنامه‌ریزی دوره‌های تولید (یا خرید) و اندازه اباحت‌های متناظر با آن‌ها در سیستم‌های تولیدی - توزیعی (یا توزیعی خالص) چند مرحله‌ای (چند سطحی) توجه زیادی را به خود جلب کرده است. بعضی از مقالاتی که در این زمینه به چاپ رسیده در قسمت مراجع مشهود است. اکنون به ذکر چند نمونه از ادبیات موجود در زمینه مجبور می‌پردازیم.

در سال 1973، کراستون، واگنر و ویلیامز [7]، مقاله‌ای تحت عنوان "تعیین اندازه اباحت‌های اقتصادی برای سیستم‌های چند مرحله‌ای مونتاژ" ارائه نمودند. فرضیات آنان عبارت بود از، تقاضای ایستا و پیوسته محصول نهائی، تولید آنی، وافق برنامه‌ریزی نامحدود. هزینه‌های هر دستگاه تولیدی شامل مقدار ثابت هزینه تولید برای هر اباحت‌های و هزینه نگهداری خطی می‌شود. با توجه به این که مقدار اباحت‌های با زمان تغییر

نمی‌کند، ثابت کردند که اندازه ابناشته بینه برای هر دستگاه تولیدی، مضرب صحیحی از اندازه ابناشته دستگاه تولیدی درست مابعد از آن می‌باشد.

شوارز [10] در سال 1973، بحث مسئله موجودی با یک انبار مرکزی و چند انبار خردهفروشی را در شرایط قطعی و مرور پیوسته مطرح کرد. هدف مقاله او ارائه یک خط مشی برای ذخیره کردن یک قلم کالا با توجه به حداقل کردن متوسط هزینه سیستم در واحد زمان در افق برنامه‌ریزی نامحدود بود. خاصیت‌های لازم یک خط مشی بینه استخراج گردید و جواب بینه برای حالت‌های "یک انبار خردهفروشی" و "چندین انبار خردهفروشی یکسان" تعیین گردید. جوابهای ابتکاری برای حالت کلی سیستم ارائه شد. در سال 1978، ماستادت و سینگر [12] مقاله‌های مربوط به گیروز [14] و شوارز [10] را مورد انتقاد قرارداده و خط مشی‌های پیشنهادی، قضیه‌ها و خواص ذکر شده در آنها را نادرست عنوان کردند. برای اثبات ادعای خود از مثالهایی استفاده نمودند.

گویال و بلتن [8] در سال 1979 مسئله تدارک توأم عنوان شده توسط سیلور را مورد بررسی قراردادند. آنها توانستند روشی بهتر توسط بیهود دادن قدم اول سیلور ارائه نمایند. گیروز [9] در سال 1979، مسئله تعیین اندازه ابناشته برنامه‌ریزی شده چند محصول بر روی یک ماشین را مطرح کرد. در آن مقاله هم از دیدگاه تعیین اندازه ابناشته برنامه‌ریزی شده و هم از دیدگاه تدارک توأم تولید بحث شده است. همچنین ارتباط بسیار نزدیک و تنگانگ این دو دیدگاه با مسئله سیستم موجودی یک انبار مرکزی و چند انبار خردهفروشی نیز ارائه گردیده است.

ماکسول و ماستادت [1] در سال 1985، سیستمهای تولیدی - توزیعی را از جنبه تعیین دوره سفارش مورد تحلیل قراردادند. ایشان با ارائه یک مدل و یک الگوریتم دوره‌های بینه سفارش را در یک سیستم

تولیدی - توزیعی بزرگ تعیین نمودند. در آن مقاله فرض شده است که سیستم مزبور دارای گراف غیرسیکلی (*acyclic*) هست. پس افت مجاز نیست. هزینه‌های راهاندازی (آماده‌سازی) و نگهداری در هر مرحله موجود است، و خط مشی نستد، ایستا و توان دو دنبال می‌شود.

روندی [4] در سال 1985، سیستمهای توزیع با یک انبار مرکزی و چند انبار خردۀ فروشی را مورد بررسی قرارداد. در آن مقاله پس افت مجاز نیست. هزینه‌های نگهداری خطی و همچنین هزینه‌های ثابت تدارک برای انبارهای خردۀ فروشی و انبار مرکزی موجود هستند. هدف، حداقل کردن متوسط هزینه در واحد زمان در یک افق برنامه‌ریزی نامحدود می‌باشد. خط مشی‌هایی درنظر هستند که هم از لحاظ محاسباتی و هم از لحاظ اجرا منطقی بوده و دارای ساختار ساده‌ای باشند. هزینه یک خط مشی بهینه با توجه به شرایط فوق ثابت می‌شود که در بدترین موقع دو درصد بیشتر از هزینه خط مشی بهینه برای مسئله اصلی می‌باشد.

جاکسون، ماکسول و ماکستادت [6]، در سال 1985 مسئله تدارک توأم را با شرایط پیروی از خط مشی توان دو مطرح کردند. در آن مقاله یک فرموله ازنوع برنامه‌ریزی پویا برای مسئله تدارک توأم ارائه می‌شود. سپس مسئله تدارک توأم با توجه به ثابت بودن دوره‌های سفارش برای اقلام متعدد مورد بررسی قرار می‌گیرد. بعد از آن خط مشی توان دو و موضوع پریود برنامه‌ریزی پایه مطرح می‌شود.

در سال 1986، روندی [5] قاعده‌ای برای تعیین اندازه اباحته در سیستمهای چند کالائی، چند مرحله‌ای و تولید یا موجودی ارائه نمود. هزینه خط مشی حاصل توسط این قاعده دو درصد بیشتر از هزینه خط مشی بهینه است. خط مشی‌های ثابت، نستد و توان دو دنبال می‌شود.

ماکستادت [11] در سال 1986، برنامه‌ریزی دوره‌های دریافت اجزاء موجود در یک سیستم تولیدی

موتناز را که دارای محدودیت است مورد بررسی قرارداد. هدف، حداقل کردن متوسط هزینه تدارک و نگهداری در سیستم در بلند مدت با توجه به محدودیت موجود در سیستم موتناز می باشد.

ماکستادت و روندی [2] در سال 1987، الگوریتم و مدلی برای مسئله سیستمهای توزیع چند قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و چند انبار خرده فروشی ارائه نمودند. با همان فرضیات قبلی مجموع هزینه های سفارش دهی و نگهداری در انبار مرکزی و انبار های خرده فروشی حداقل می گردد.

جاکسون، ماکسول و ماکستادت [3]، مسئله تعیین دوره های سفارش در سیستمهای تولیدی - توزیعی محدودیت دار را در سال 1988 حل کردند. سیستم بدون محدودیت آنها در مقاله [1] به طور کامل تشریح شده است. ایشان در مقاله [3]، الگوریتم و مدلی برای مسئله محدودیت دار همان سیستم ارائه کرده اند. برای درک بهتر مطالبی که در قسمتهای بعدی از نظر شما خواهد رفت و همچنین شناخت بیشتر مسئله مورد نظر ما، به شما خواندن مقالات آورده شده در قسمت مراجع و همچنین ضمیمه را توصیه می کنیم.

بعضی از روشهای ارائه شده بر مبنای تعیین اندازه انباشتہ استوارند. ادبیات اولیه در این زمینه بیشتر بر پایه سیستمهای سریال، موتناز، و توزیع بنانهاده شدند. تا این که در سال 1985 با انتشار مقاله [1]، راه برای بررسی انواع و اقسام سیستمهای تولیدی (بجز سیستمهایی که دارای نمایش تولیدی غیر *acyclic* هستند) باز شد. در این مقاله فرضیاتی در نظر گرفته شده است. این فرضیات آنچنان کارائی مدل ساخته شده را تحت تأثیر قرار نمی دهد که نتوان از آن در عمل استفاده کرد. الگوریتم ارائه شده در آن جواب بهینه را به دست می آورد.

خط مشی های فرضی در آن (مقاله [1]) عبارت بودند از :

۱ - خط مشی ایستا (*Stationary*) دوره تولید

۲ - خط مشی نستد (*Nested*)

۳- خطمشی تهیه جواب از کلاس خاصی از جوابها به نام توان دو (Powers - of - two)

بعد از این مقاله در سال ۱۹۸۷ مقاله [۲] به چاپ رسید که در آن با توجه به شکل خاص سیستم‌های توزیعی از

لحاظ‌گرافيکي و تمهداتي که با توجه به آن حاصل خواهد شد، الگوريتم جديدي ارائه گردید که متنج از

الگوريتم عنوان شده در مقاله [۱] بود. در انتهای مقاله [۲] ادامه بررسیهای لازم جهت پیدا کردن

الگوريتم هائي که با آنها می‌توان، مسئله سیستم توزیع را با توجه به محدودیت‌ها و یا خطمشی‌های

غیرنستد حل نمود، توصیه شد. البته برای وارد کردن محدودیت‌های به مسئله سیستم توزیع باید مطالب

ارائه شده در مقاله [۳] را مطالعه نمود.

در اين پيان نامه دو الگوريتم جديد جهت حل مسئله سیستم توزیع با توجه به يكسری محدودیت و

همچنین خطمشی غيرنستد ارائه می‌گردد. در فصل دوم به بحث پيرامون خطمشی‌های غيرنستد در مسئله

توزيع می‌پردازيم. در فصل سوم طرز وارد کردن و حل محدودیتهای در سیستم مذبور را بررسی می‌کنيم.

فصل دوم

مسئله بدون محدودیت و غیرنستد (*nonnested*)

مقدمه

هنگام برنامه‌ریزی و هماهنگ کردن (اقتصادی) ارسال چند قلم کالا از انبار مرکزی به انبارهای

خرده‌فروشی توجه به عوامل زیر سودمند خواهد بود:

۱ - عموماً هزینه نگهداری اقلام در انبار مرکزی کمتر از هزینه نگهداری آنها در انبارهای خرده‌فروشی

است زیرا ارسال یک قلم کالا از انبار مرکزی به انبار خرده‌فروشی باعث بیشتر شدن ارزش کالای

مزبور می‌شود. یعنی ارسال کالا در دیرترین وقت ممکن.

۲ - هزینه‌های در رابطه با سفارش یک قلم کالای خاص می‌تواند رخ دهد. این هزینه‌ها عموماً بخاطر

تهیه سفارش، ارسال و دریافت کالای مزبور از منبع خارجی یا از انبار مرکزی به انبار خرده‌فروشی

به سیستم تحمیل می‌شوند. از طرف دیگر بخشی از این هزینه‌ها به نوع کالا وابسته بوده و برخی

دیگر تنها بخاطر دریافت و یا انجام سفارش برای هر کالای خاصی یا هر تعداد اقلام کالا رخ خواهد

داد.

۳ - عموماً انبار مرکزی از لحاظ ارسال اقلام کالا و پاسخگوئی به سفارشات در تنگنا می‌باشد. لذا

ممکن است ارسال چندین قلم کالا بطور همزمان برای آن اقتصادی تر باشد.

۴ - عموماً سیستم توزیع علاقمند است که ثابت بودن دوره سفارشات برای هر قلم کالا و در هر سطح

(هم در سطح انبار مرکزی و هم در سطح انبارهای خردۀ فروشی) حفظ شود.

با توجه به عوامل فوق در پی تهیه مدلی ریاضی هستیم تا برنامه‌ریزی و هماهنگ کردن ارسال و

دریافت اقلام در انبار مرکزی و انبارهای خردۀ فروشی بصورت اقتصادی صورت پذیرد.

با توجه به پیچیدگی تهیه مدل واقعی که بیانگر رفتار حقیقی ارتباطات درون سیستمی و پارامترهای

اندازه گیری شده سیستم مزبور باشد، با انجام فرضیاتی در مورد پارامترها و مشخصات سیستم، تهیه و تجزیه

و تحلیل مدل را راحت‌تر می‌کنیم. فرضیات مزبور آنچنان کارائی مدل تهیه شده را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد که

نتایج حاصل از آن را نتوان مورد استفاده قرار داد. این فرضیات عبارتند از:

۱ - تقاضا برای هر قلم کالا در هر سطح سیستم توزیع موجودی بصورت پیوسته و بازخ ثابت می‌باشد.

۲ - هزینه ثابت بخاطر انجام سفارش و یا، دریافت محموله‌ای در یک انبار خردۀ فروشی تحمیل

می‌شود.

۳ - هزینه‌های نگهداری در هر جزء سیستم (انبار مرکزی و یا انبارهای خردۀ فروشی) متناسب با متوسط

موجودی سالیانه برای هر قلم کالای نگهداری شده در آن جزء هستند. هزینه نگهداری یک واحد

کالای خاص در سیستم با توجه به اینکه در انبار مرکزی و یا انبارهای خردۀ فروشی نگهداری

می‌شود و نیز اینکه در کدامیک از این انبارها خواهد بود، تعیین می‌شود.

۴ - خط مشی‌های ارسال اقلام از انبار مرکزی به انبارهای خردۀ فروشی و یا تهیه اقلام از منابع خارجی،

یک خط مشی "ایستا" بوده و می‌تواند غیرنستد هم باشد. مدل دارای متغیر تصمیم "دوره سفارش

کالای n در یک سطح خاص" است. علل اینکه چرا از دوره سفارش بجای اندازه انباشته استفاده

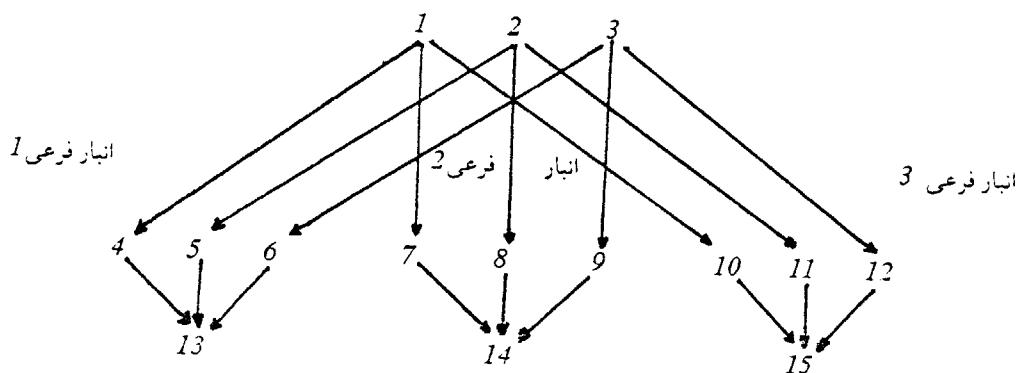
شده در مقاله [1] آمده است. در ضمن دوره‌های سفارش بر مبنای خط مشی توان دو

(Power-of-two) تعیین می شوند.

۵ - پس افت مجاز نیست.

برای نمایش بهترگرددش موجودی در سیستم توزیع مورد نظر ما، از یک گراف (G) برای اینکار استفاده می کنیم. در این گراف، گره ها نمایشگر نگهداری یک قلم کالای خاص در انبار مرکزی و یا انبارهای خرده فروشی بوده و از طرفی برای اینکه هزینه های حاصل از تدارک توأم یک یا چند قلم کالا در یک انبار خرده فروشی نیز وارد گراف شود، برای این هزینه ها، گره هائی را در نظر می گیریم که به گره های "تدارک توأم (joint Replenishment)" معروف هستند. این گره ها دارای هزینه نگهداری نیستند، چون، کالائی را در آنها نگهداری نمی کنند. بنابراین می توان گفت که گراف مزبور دارای دو دسته گره می باشد، یکی گره های موجودی (Inventory node) که بیانگر نگهداری یک قلم کالای خاص در یک محل (انبار مرکزی یا انبارهای خرده فروشی) می باشد و دیگری گره های تدارک توأم که تنها بیانگر تدارک یک یا چند قلم کالا در یک انبار خرده فروشی خاص است. یک مثال نمونه در زیر برای نمایش گرافیکی سیستم توزیع از طریق یک انبار مرکزی و سه انبار خرده فروشی برای سه قلم کالا نشان داده شده است.

انبار مرکزی

شکل ۱-۲: نمایش گرافیکی سیستم توزیع از طریق یک انبار مرکزی و سه انبار خرده فروشی برای سه قلم کالا

در این شکل کاملاً مشخص است که مثلاً کالا ۱ در سه انبار خرده‌فروشی و انبار مرکزی نگهداری می‌شود. نگهداری این قلم کالا در انبار مرکزی را با گرۀ ۱ و در انبارهای خرده‌فروشی ۱، ۲، و ۳ بترتیب با گرۀ‌های ۴، ۷، و ۱۰ نمایش می‌دهیم.

۲-۱ - تعاریف

اکنون تعاریف زیر را برای سیستم توزیع چند قلم کالا با توجه به نمایش گرافیکی آن بیان می‌کنیم:

۱ - $N(G)$ را مجموعه گرۀ‌های داخل گراف G بگیرید. همچنین $A(G)$ را مجموعه تمام شاخه‌های (arc) موجود در شبکه فرض کنید.

۲ - W را مجموعه گرۀ‌هایی از $N(G)$ فرض کنید که مربوط به انبار مرکزی هستند.

۳ - R را مجموعه گرۀ‌هایی از $N(G)$ فرض کنید که مربوط به انبارهای خرده‌فروشی می‌شوند.

۴ - J را مجموعه گرۀ‌هایی از $N(G)$ فرض کنید که مربوط به گرۀ‌های "تدارک توأم" می‌شوند.

۵ - در گره موجودی $g_n = h_n \lambda_n / 2$ ، $n \in WUR$ برابر است با متوسط هزینه سالیانه نگهداری موجودی .
برای $n \in J$ صفر است.

۶ - G' را زیرگراف G گویند اگر و فقط اگر $N(G') \subseteq N(G)$ بوده و به ازاء هر $(m, n) \in A(G')$ نیز $(m, n) \in A(G)$ باشد.

۷ - $K(G')$ را برای یک زیرگراف G' از G بصورت $K_{n \in N(G')} = \sum K_n$ تعریف می‌کنیم.

۸ - $g(G')$ را برای یک زیرگراف G' از G بصورت $g_{n \in N(G')} = \sum g_n$ تعریف می‌کنیم.

۹ - B را یک پریود برنامه‌ریزی پایه در نظر بگیرید.

۲-۲- ارائه مدل و الگوریتم

با توجه به این تعاریف می‌توان مدل مورد نظر را بصورت زیر بیان نمود.

$$\text{Min} \sum_{n \in N(G)} \left\{ \frac{K_n}{T_n} + g_n T_n \right\}$$

$$S.T. : M_m \geq M_n \quad \exists (m, n) \in A(G)$$

$$M_n = 2^j \quad j \in \{0, 1, \dots\}, n \in N(G)$$

$$T_n = M_n B$$

با توجه به مطالب عنوان شده در مقالات [۵]، [۱]، [۲]، و [۳] برای حل مسئله فوق می‌توان بصورت زیر

جواب بهینه $n \in N(G)$ ، T_n را بدست آورد:

از روی گراف (G) سیستم توزیع موجودی می‌توان گراف دیگری بدست آورد. به این ترتیب که اول

گره‌های موجود در شبکه G را منتقل می‌کنیم، سپس برای هر شاخه $(i, j) \in A(G)$ ، آزمون می‌کنیم

که آیا رابطه $T_i \geq T_j$ وجود دارد یا خیر. اگر موجود باشد، شاخه آن در گراف G' کشیده می‌شود^۱، در غیر

این صورت هیچ ارتباطی از لحاظ بهینه‌سازی بین T_i و T_j وجود ندارد لذا شاخه‌ی نیز بر روى گراف G' از i به

وجود ندارد. پس از انجام آزمون فوق به ازاء تمامی $(i, j) \in A(G)$ ، گراف G' بدست می‌آید. این گراف

می‌تواند اجتماعی از چندین زیرگراف مستقل (جدا) از هم باشد. با نگاهی دقیق به این زیرگراف‌ها، تشخیص

داده می‌شود که مربوط به یکی از مسائل زیر هستند:

۱ - بهینه سازی بدون محدودیت یک قلم کالای خاص در یک محل خاص .

۲ - بهینه سازی مسئله توزیع یک قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و چند انبار خردۀ فروشی .

۳ - بهینه سازی مسئله تدارک توأم چند قلم کالا در یک انبار خردۀ فروشی .

۱ - در صورتی که شاخه‌ی مثل $(i, j) \in A(G)$ وجود داشته باشد که برای آن رابطه $T_i \geq T_j$ در مدل وجود دارد، شاخه‌ی از j به i در گراف G' نرسیم کبد. g_i و g_j را به طرز مناسبی بدست آورید.

۴ - بھینه سازی مسئله توزیع چند قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و چند انبار خرد فروشی .

فرض کنید زیر مسائل حاصل را نیز با یک گراف نشان دهیم. در این صورت این گراف، یک زیر گراف از

گراف G' خواهد بود. بنابراین می توان در صورتی که N زیر مسئله مستقل (جدا از هم) پدید آمده باشد،

نوشت:

$$G'_1 \cup G'_2 \cup \dots \cup G'_N = G'$$

براساس هر زیر گراف G'_i و مسئله متناظر با آن می توان مدل زیر را نوشت:

$$\text{Min} \sum_{i=1}^N \sum_{n \in N(G'_i)} \left\{ \frac{K_n}{T_n} + g_n T_n \right\}$$

$$S.T. : M_m \geq M_n \quad (m, n) \in A(G'_i) \quad i = 1, 2, \dots, N$$

$$M_n = 2^j \quad j \in \{0, 1, \dots\}, n \in N(G)$$

$$T_n = M_n B$$

$$\bigcup_{i=1}^n G'_i = G'$$

با توجه به اینکه بھینه سازی سیستم کل توزیع می تواند با توجه به زیر مسائل حاصل شده، صورت گیرد، لذا

برای هر زیر گراف G'_i خواهیم داشت:

$$\text{Min} \sum_{n \in N(G'_i)} \left\{ \frac{K_n}{T_n} + g_n T_n \right\}$$

$$M_m \geq M_n \quad (m, n) \in A(G'_i)$$

$$M_n = 2^j \quad j \in \{0, 1, \dots\} \quad n \in N(G'_i)$$

$$T_n = M_n B \quad n \in N(G'_i)$$

در حقیقت، با این کار بجای بھینه سازی سیستم کل توزیع موجودی، با بھینه سازی هر یک از زیر مسائل

وجود آمده، می توانیم کار را راحت‌تر و مدل مورد نظر را تجزیه و تحلیل نمائیم. بنابراین با بدست آوردن

جواب بهینه هر یک از زیر مسائل می توانیم، جواب بهینه کل سیستم توزیع را بدست آوریم.
از آنجاییکه زیر مسائل فوق می تواند یکی از چهار مسئله کلی عنوان شده، باشد، بنابراین الگوریتم ذیل
جواب بهینه مسئله سیستم توزیع چند قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و چند انبار خردۀ فروشی در حالت
غیرنستد را بدست می آورد.

الگوریتم

قدم اول: گراف G را ترسیم کنید. تمام شاخه هایی که برای آنها فرض نستد وجود دارد مشخص کنید. به
قدم دوم بروید.

قدم دوم: گراف G' را که می تواند متشکل از زیر گراف های مستقل (جدا از هم) باشد، بترتیب زیر ترسیم
کنید:

"برای هر شاخه‌ی که فرض نستد برای آن وجود ندارد، در گراف G' نیز شاخه‌ی برای
آن نخواهد بود. در صورت وجود فرض نستد، شاخه مذبور را در گراف G'
ترسیم کنید."

این آزمون را برای تمامی شاخه های داخل گراف G انجام دهید.
قدم سوم: بررسی کنید که گراف G' از چند زیر گراف مستقل (از لحاظ بهینه سازی) تشکیل می شود و
آن ها را از یکدیگر متمایز کنید.

قدم چهارم: برای هر زیر گراف مستقل (مثلاً G')، مسئله متناظر با آن را تعیین کنید. با توجه به مسئله کلی
سیستم توزیع می توان انتظار داشت که مسئله متناظر با زیر گراف مذبور یکی از چهار حالت زیر باشد
الف - زیر گراف از یک گره انفرادی تشکیل شده و بهینه سازی آن بصورت غیر خطی و بدون

محدودیت انجام می‌پذیرد.

ب - زیرگراف مورد نظر مربوط به مسئله توزیع یک قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و

چند انبار خردۀ فروشی می‌باشد و روش حل آن در مقاله [5] بررسی شده است.

ج - زیرگراف مورد نظر مربوط به مسئله تدارک توأم چند قلم کالا در یک انبار

خردۀ فروشی می‌باشد و روش حل آن در مقاله [3] بررسی شده است.

د - زیرگراف مورد نظر مربوط به مسئله توزیع چند قلم کالا از طریق یک انبار مرکزی و

چند انبار خردۀ فروشی می‌باشد و روش حل آن در مقاله [2] آمده است.

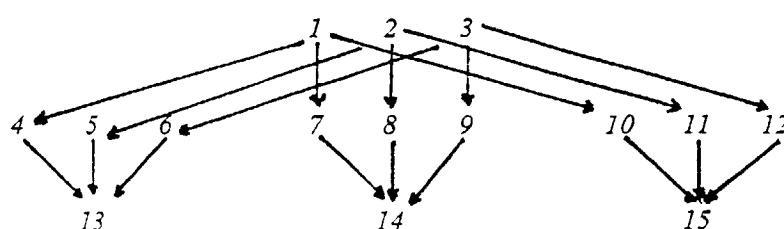
قدم پنجم: برای هر زیرگراف مستقل (N, G') ، مسئله متناظر با آن را حل کنید. جواب

بهینه بدست آمده از زیرگراف‌های مستقل، جواب بهینه سیستم توزیع کل را ارائه می‌نماید.

مثال ۱

مسئله زیر را که اطلاعات آن از مقاله [2] گرفته شده است در نظر بگیرید. فرض نستد برای کلیه گره‌های آن برقرار

نیست. مدل مورد نظر به ترتیب زیر است:

شکل ۲-۲: گراف (G) مربوط به سیستم توزیع مثال ۱